

EGENTLIGA FINLANDS SJUKVÅRDSDISTRIKT

REKONSTUKTION AV BRÖST MED RYGGMUSKELLAMBÅ

Under operationen frigörs stora ryggmuskeln (LD = Latissimus Dorsi) tillsammans med dess hud och underhudsfett, blodkärlen till muskeln rörs inte. Muskellambån förs till framsidan och formas efter det till ett bröst. Vid behov kan man öka volymen och förbättra formen med hjälp av en silikonprotes under lambån, eller genom att flytta fett från t.ex. magen eller låren. Sjukhusvistelsen är i genomsnitt 2-3 dygn.

Sårvård

Såren är vanligtvis sydda med resorberbara stygn (behöver inte tas bort) och täckta med sårtejp. Sårtejpen skyddar såret mot irriterande friktion och ger extra stöd. **Byt smutsig tejp och tejp som håller på att lossna till rena.** Sårtejp kan du köpa från apoteket. För att förhindra att såren blir fuktiga är det viktigt att byta tejp **åtminstone en gång/vecka.** Använd sårtejp 2-4 veckor efter operationen. **Kom ihåg att tvätta händerna före du sköter såren.**

I början kan såren utsöndra lite sekret, du kan skydda dina kläder genom att lägga en kompress ovanpå sårtejpen under behån. Om såret på ryggsidan utsöndrar sekret är det enklast att använda självhäftande absorberande förband. Förband och kompresser kan du köpa från apoteket.

Om operationssåren har stygn som skall tas bort, sker detta på din hälsostation. Du skall själv boka tid till stygnborttagningen.

Du kan duscha normalt dagen efter operationen. Sårtejpen är vattenavstötande. Torka tejpens försiktigt, med klappande rörelser, gnid inte såret. Bastu får du bada efter 2 veckor.

Kontakta sjukhuset, om det förekommer symptom på infektion:

- varig avsöndring från såret
- sårområdet rodnar/hettar/sväller/tillkommande värk
- du har feber

Observera: om såren utsöndrar sekret en längre tid, är orsaken ofta stygnets knut eller trådända som orsakar yttlig sårinfektion. **Då hjälper inte en antibiotikakur, utan man måste låta en sjukskötare på hälsostationen, kapa de synliga trådändarna.**

Vätskeansamling på ryggen

Sårdränet från ryggen är vanligtvis på plats en vecka. Efter att sårdränet tagits bort, kan det fortfarande uppstå ansamling av vävnadsvätska (=serom) i några veckor. Vätskeansamlingen uppstår som svullnad och kan höras plaskande då man klappar på ryggen.

Vätskeansamlingen är vanligt, och en hälsostationsläkare tömmer ansamlingen med nål och spruta. Vätskan som töms är vanligen klar gul och luktfri, och kräver ingen antibiotikakur. Tömningen kan vid behov utföras en gång i veckan, hellre lite för ofta än för sällan. En liten vätskemängd försvinner av sig själv.

OBS: Tömning från framsidan/bröstit får inte göras, om det även lagts en protes under lambån!

Sårsmärta

Du kan använda receptfria smärtstillande, eller mediciner kirurgen ordinerar, för eventuell smärta kring operationsområdet.

Att röra på sig och lägesbehandling

Promenader är lämplig motion då du återhämtar dig efter operationen. Du kan även utföra lätta sysslor i hemmet normalt, **undvik tunga lyft (över 3kg) med den opererade sidans arm under sjukskrivningen. Undvik hård ansträngning under sjukskrivningen.** Då såren har läkt helt rekommenderas särskilt simning som motionsform för att återfå armens rörelseförmåga. Det rekommenderas att du i fyra veckor sover på rygg eller den o-opererade sidan, detta pga. formningen av bröstet. Om det lagts protes under lambån, undvik extrema rörelser med armen, detta för att förhindra att protesen flyttar sig. Kirurgen och fysioterapeuten ger närmare instruktioner angående detta.

Använd stadiga och stödande behån dygnet runt i fyra veckor. Stödet är viktigt för att såren och det nya bröstet skall läkas. Du tar naturligtvis av dig behån i duschen. Du kan också använda andra behån som stöder på samma sätt, som de du fått från avdelningen, t.ex. sportbehån.

Ärren, känsellöshet och svullnad

Det är vanligt att bröstet har blånader och känns fast, svullet och stramt en längre tid efter operationen. Bröstets slutliga form, sättning och symmetri, ses först efter ca 6 månader. Ibland kan det rekonstruerade bröstet eller det andra bröstet behöva korrigerig, en sådan operation är betydligt mindre.

Ärrens slutliga utseende kan bedömas först 1-2år efter operationen. Ärrens ljusnande är mycket individuellt och kan ta längre tid. **Regelbunden smörjning av ärren med bassalva eller med salva specifikt för ärr, kan minska risken för att ärren blir spända.**

Det är normalt att sårområdet känns avdomnat. Undvik direkt solljus på ärren och bröstet, efter som det nya bröstet kan obemärkt bli bränt i solen.

Utformning och tatuering av bröstvårta

En ny bröstvårta kan man göra till det nya bröstet tidigast 6 månader efter operationen. Ingreppet görs med lokalbedövning, du behöver inte stanna på sjukhuset efteråt. Bröstvårtans färg tatueras i ett senare skede. De här ingreppen är en del av bröstrekonstruktionsprocessen och diskuteras med kirurgen på polikliniken då efterkontrollen görs.

ÅUCS, Vårdavdelningen för plastik- och allmänkirurgi, tel. 02 313 1215

Egentliga Finlands sjukvårdsdistrikt • www.vsshp.fi/sv • Växel 02 313 0000

Denna anvisning är ämnad för våra patienter som är i ett vårdförhållande.